

Ödünç para verme işleri kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 18/VI/1933 - Sayı : 2430)

No.
2279

Kabul tarihi
8 - VI - 1933

BİRİNCİ MADDE — Faizden para kazanmak için ödünç para verme işleriyle meşgul olan hakikî ve hükmî şahıslar bu kanun hükümlerine göre Hükûmetten izin alırlar.

Anonim, limitet, kooperatif ve sermayesi eshama ayrılmış komandit şirketi şeklindeki bankalar ile hususî kanunlar mucibince yapılan teşekküller bu izin usulüne tâbi değildir.

İKİNCİ MADDE — Ödünç para verme işleriyle uğraşanlar bu kanunun meriyetinden itibaren üç ay içinde ve bundan sonra her sene mayıs ayı içinde beyanname vermeğe mecburdurlar.

Beyannamede borçlulardan alınacak faizin en yüksek haddi ve borçlulara tahmil edecekleri şartlar bildirilecektir.

Anonim, limitet, kooperatif ve sermayesi eshama ayrılmış komandit şirketi şeklindeki bankalar, hususî kanunlar mucibince yapılan teşekküller müstesna olmak üzere diğer hükmî ve hakikî şahıslar ödünç para verme işlerine tahsis edecekleri sermayenin türk lirası olarak miktarını ve ticarî ikametgâhlarını beyannamelerine kaydedeceklerdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Beyannameler üç nüsha olarak makbuz mukabilinde mahallin en büyük mülkiye memuruna verilir.

Bu beyannameler üzerine kendisine vilâyetlerce izin vesikası verilir. Beyannamelerin bir nüshası izin vesikası suretile birlikte İktisat vekâletine, ikinci nüshası alâkadar malmemurluğuna, üçüncü nüshası da kayıt ve ilân edilmek üzere ticaret sicilli memurluğuna gönderilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Ödünç para verme işleriyle meşgul olanlar beyannamenin büyük harflerle yazılmış bir suretini ticarî ikametgâhlarına halkın görebileceği bir yere asmağa mecburdurlar.

BEŞİNCİ MADDE — Senesi içinde beyannamelerindeki şartlarını değiştirmek isteyenler İktisat vekâletine müracaat ederler. Vekâletin muvafakati halinde kendilerine yeni bir izin vesikası verilir ve usulî dairesinde ilân edilir.

ALTINCI MADDE — İzin usulüne tâbi hakikî ve hükmî şahıslar yaptıkları ödünç para verme işlerini noterlikten tasdikli bir deftere müfredatı ile yazarlar. Bu defterler İktisat vekâletince her zaman tetkik olunabilir. Her ticarî sene sonunda defterlerin birer sureti İktisat vekâleti teşkilâtı bulunan yerlerde bunlara, İktisat vekâleti teşkilâtı bulunmayan mahallerde valilere verilir.

YEDİNCİ MADDE — Ödünç para verme işleriyle uğraşanlar kendilerinden para alanlara verdikleri paranın miktarını ve şartlarını gösteren imzalı bir vesika vereceklerdir.

SEKİZİNCİ MADDE — Müddeti içinde beyanname vermeyenlerin izin vesikaları iptal edilir.

DOKUZUNCU MADDE — Ödünç para verme işlerinde 15 inci maddede yazılı komusyon ve hesap masrafları da dahil olmak üzere en çok % 12 ye kadar (12 dahil) faiz alınabilir. Bundan fazla alınan faizlerin aşağıda gösterilen nisbetler dahilindeki miktarları vilâyet hususî idarelerine ait olup bu idareler tarafından takip ve tahsil olunur:

- % 12 den 15 e kadar alınacak faiz farkının % 25 i,
- % 15 ten 18 e kadar alınacak faiz farkının % 35 i,
- % 18 den 20 ye kadar alınacak faiz farkının % 50 si,
- % 20 den 25 e kadar (25 dahil) alınacak faiz farkının % 90 ı.

25 ten yukarıya alınacak faiz farkının tamamı birinci fıkra mucibince alınır.

Bu suretle hususî idarelerce toplanılacak paralardan izin beyannamesine uygun olanlardan hâsil olacak mebaliğın % 25 i ve izin beyannamesi hilâfında olup ta borçlunun ihbarı üzerine tahakkuk ve tahsil edilenlerin % 50 si bu faizleri ödeyen borelulara iade edilir.

Hususî idareler tahsil ettikleri paralardan borçluları ilân usulile haberdar ederler. Alâkadarlar ilân tarihinden itibaren altı ay zarfında müracaat ederek yukarıdaki fıkra mucibince kendilerine iade edilmesi lâzımgelen hisseyi almazlarsa bu hisseler de hususî idarelere kalır.

ONUNCU MADDE — Kabul eyledikleri vadesiz mevduata % 4,5 tan fazla faiz verenler fazla verdikleri faizin aşağıda vazılı nisbetler dahilindeki miktarı vilâyet hususî idarelerince takip ve tahsil olunur:

- % 4,5 tan % 6 ya kadar alınacak faiz farkından % 50 si,
- % 6 dan % 7 ve kadar alınacak faiz farkından % 75 i,
- % 7 den (7 dahil) yukarı olanlardan alınacak faiz farkının % 90 ı.

ON BİRİNCİ MADDE — Kabul evledikleri altı ay ve daha uzun vadeli mevduata % 6,5 tan fazla faiz verenlerin fazla verdikleri miktar aşağıda yazılı nisbetler dahilinde vilâyet hususî idarelerince takip ve tahsil olunur:

- % 6,5 tan % 7 ve kadarından % 50,
- % 7 den % 8 e kadarından % 75,
- % 8 den yukarı olanlardan % 90.

(Bu vergilerin tamamı hususî idarelere aittir).

Emlâk ve eytam bankasının kanunu mahsusu mucibince eytam hesabı cari sine verdiği faizler onuncu madde ile bu madde hükümlerine tâbi değildir.

Listesi İcra Vekilleri Heyeti kararla tertip edilecek tasarruf sandıklarının tevdiata verecekleri faiz haddi % 5 e kadar olabilir. Fazlası yukarıda yazılı hükme göre muamele görür.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — 9, 10 ve 11 inci maddeler mucibince vilâyet hususî idarelerine verilecek paralar, tahsil edenler tarafından her ayın sonunda tahakkuk ettirilerek ertesi ayın ilk haftası içinde hususî idare sandıklarına yatırılır. Yatırılmazsa tahsili emval kanunu mucibince tahsil olunur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Ödünç para verme işlerine tavassut edenler dahi ödünç para verenler gibi izin alırlar. Bu izin bir sene müddetle verilir.

Ödünç para verme işlerine tavassut edenlerin ödünç para alanlardan her hangi bir nam ile tavassut ücreti almaları yasaktır.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Birinci madde mucibince izin usulüne tâbi olup ta izinsiz faizle ödünç para vermediği itiyat eden ve beyannamelerinde vazılı faiz hadlerinden fazla faiz alan ve beyannamelerindeki şartları veya faiz hadlerini muvazaa ile gizleyen hakikî ve hükmî şahıslara tefeci denir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Faiz tâbirinde, ödünç para verme mukabilinde borçludan müamele vergisile damga resminden başka komisyon ve hesap masrafı ve sair her ne nam ile olursa olsun alınan para dahildir.

ON ALTINCI MADDE — Sermayesi bir milyon lira ve daha yukarı olan malî müesseselerin âmme hizmet ve menfaatlerine ait olan nafıa işlerle sınaî ve ticarî tesisat ve teşebbüsât için uzun vade ile açacakları kredilerle temin edecekleri kazançlar mukabilinde faizden başka alacakları kâr ve menfaatler bu kanun hükmüne tâbi değildir.

ON YEDİNCİ MADDE — Tefecilik edenler bir aydan bir seneye kadar hapse ve (500) liradan (10 000) liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir. Ayrıca iki seneden beş seneye kadar âmme hizmetlerinden memnuiyetlerine karar verilebilir. Bu cezalar tecil edilmez.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Tefecilik suçu ile mahkûm olanların izin vesikaları iptal edilir. İptal keyfiyeti ticaret siciline kayıt ve usulü dairesinde ilân olunur.

ON DOKUZUNCU MADDE — Tefecilik suçu ile mahkûm olanlara tekrar izin verilmesi için mahkûmiyetin infazından sonra üç senenin geçmesi şarttır. Tekerrürü halinde tekrar izin verilmez.

YIRMİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı suçların muhakemesine sulh mahkemelerince bakılır.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 haziran 1933

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	10 - VI - 1933 ve 1/738						
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - VI - 1933 ve 4/600						
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<table><tr><td><i>Cilt</i></td><td><i>Sayfa</i></td></tr><tr><td>15</td><td>446</td></tr><tr><td>16</td><td>79,90:104</td></tr></table>	<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>	15	446	16	79,90:104
<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>							
15	446							
16	79,90:104							